

༡༡། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འབྱེད་ལ་གནད་གྱི་སྒྲིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་
 སྟེ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །ལྷར་བཅས་འབྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྦྱབས། །རབ་དགའི་ས་བརྟེས་
 ཐུབ་པ་ཆེད། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ཡོན་ཅན། །བཟང་པོའི་ཞབས་པད་གཙུག་ན་དག། །འདིར་ནི་
 མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་ཡི། །རབ་བྱེད་འདི་ལ་སྟོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་འོ་མཚར་ཕུལ་བྱིན་གྱི། །དགའ་
 སྟོན་སྟེལ་ལོ་དགའ་བས་ཉོན། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། མཚན་
 ཉིད་རྣམ་གཞག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། མཚན་གཞི་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ། མཚན་
 མཚོན་གཞི་གསུམ་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་བཤད། བྱེ་བྲག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ། མཚན་ཉིད་གྱིས་
 མཚོན་པའི་མཚོན་དོན་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ། ཀུན་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱིས་
 ཁྲབ་པར་བསྟུབ། ཁྲབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ། ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་
 ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྟོན་དུ། མཚན་
 མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚན་མཚོན་མཚན་གཞིའི་
 ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྲབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ན། གཞན་དང་མི་
 འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྦྱ་སྟོ་མ་འབྲུལ་བས་ཞེན་རུང་དང་། གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་བྱིར་
 རོ། །འདིའི་དོན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། མཚན་མཚོན་མཚན་གཞི་གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་པའམ། དེ་
 གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་ན་མཚན་མཚོན་གཞི་
 གསུམ་གྱི་ཆ་རེ་ཆང་བར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། གཞི་གསེར་བུ་ལྟ་བུ་ལ། ལྟ་སྟེར་ཞབས་ལུ་
 པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཀ་བ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཆང་། དེ་ཉིད་ལ་
 བུ་པའོ་སྟེ་པའི་སྦྱ་སྟོ་མ་འབྲུལ་བས་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་མཚོན་བྱའི་ཆ་ཆང་། ལྟ་སྟེར་བ་ལ་བུ་པའོ་སྟེ་
 པའི་སྦྱ་སྟོ་འབྲུག་པའི་གཞི་འཕ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མཚན་གཞིའི་ཆ་ཡང་ཆང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་
 དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས། ཁྲབ་བྱིར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད། །ཅེས་པ་འདི་

2

ཤེས་པའི་གཞི་ལྗོན་ལ་མཆན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྟེ་རང་ལྗོན་ལ་མཆན་ཉིད་དགོས་
 ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་རང་ལྗོན་ལ་མཆན་ཉིད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། གཅང་ནག་པ་སོགས་གཞན་དག་ནི།
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་རོན་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཡིན་པོའི་ཤེས་པའི་གཞི་ལྗོན་ལ་འང་མཆན་ཉིད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
 བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ། ཐ་སྙད་གཉིས་པ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། བ་ལང་གི་ཐ་
 སྙད་ལ་ཡང་། མཆན་ཉིད་རོག་ཤལ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་བྱ་ལ་ཡང་མཆོན་བྱ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་པ་དེ། ཐ་སྙད་དང་པོའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མཆན་མཆོན་
 གཉིས་ཆར་ལ་སྤྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ལ་མེ་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་
 ནས། དུ་བ་གཏན་ཆོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་དེ། སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་
 ཆེ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐུག་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ལ་མཆན་ཉིད། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་རྟགས་བཞིན་ཐུག་མེད་
 ཟེར། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་། འདྲིར་སྤྱོད་ས་སྤྲུལ་སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་དེ། སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་ཆེ་གཞི་རྟགས་ཐ་
 དད་མེད་པར་ཐུག་ཅེས་པའི་རོན་ནི། དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ནི་
 སྦྱོར་བ་དང་པོ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཆར་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་སྦྱོར་
 གཉིས་པ། ཚུལ་གསུམ་ཆར་བའི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཆར་བའི་
 བྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་ཐུག་མེད་རིགས་པས་དགག། །མཆོན་བྱ་ཐུག་མེད་
 རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རོག་ལྗོན་ཤལ་དང་ལྷན་པ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མཆོན་པ་ལ་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་དང་། དུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མཆོན་པ་ལ་
 རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པ་ཁྲོད་ལ་འདི་ལྟར་འདི་སྟེ། ཐུག་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དགོད་པ་དེའི་ཆོ།

རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པར། རྣལ་བཞག་གི་འབྲས་བུ་མཚོན་བྱ་ངེས་པ་ཅིག་སྲིད་དམ་མི་སྲིད།
 སྲིད་ན་མཚོན་བྱ་བ་ལང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞོག་ལྷོག་ཤལ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཞོག་ལྷོག་ཤལ་དང་ལྷན་པ་མ་ངེས་ཀྱང་ཁྱོད་ངེས་པ་ཅིག་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་སྲིད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་འཛིག་སྟེ།
 དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཞོག་སོགས་འདུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། ཞོག་སོགས་འདུས་པ་བ་
 ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཡང་རྟགས་གཞན་ཞིག་བཀོད་པ་སོགས་སྒྱུར་བ་ཐུག་མེད་དུ་བཀོད་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པ་གང་ཞིག །མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་ཞོག་
 སོགས་འདུས་པ་ཡང་ངེས་པ་མི་སྲིད། དེ་མ་ངེས་པས། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ནམ་ཡང་མི་རྟེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྟགས་རྣམས་བྱབ་པ་དང་བཅས་པ་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་ཏེ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞོག་ལྷོག་ཤལ་དང་ལྷན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད། ཞོག་ལྷོག་ཤལ་དང་ལྷན་པས། དཀར་ཟལ་བ་
 ལང་དུ་མཚོན་རུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བ་ལང་གི་རྩས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད། དེས་དེ་
 མཚོན་རུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡང་རྟགས་གཞན་དགོད་དགོས་པ་སོགས་སྒྱུར་བ་ཐུག་མེད་ཁས་སྐྱངས་པས།
 ཤེས་བྱེད་ཀྱི་པ་མཐའ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པར་ཐུག་མེད་དུ་ཞོར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་
 འཛོག་རྒྱ་ནི་མ་ངེས་པར། །ཞེས་པ་ནས། ཐུག་མེད་འཛིག་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟགས་དང་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཐུག་མེད་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མ་
 ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྱུན་མེད་དེ། སྒྱུར་བ་གཉིས་པོ་དེའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་
 བ་ལང་ལྟ་བུའི་དོན་བསྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱའི་
 དོན། །བསྐྱབ་ཕྱིར་ཐུག་མེད་སྒྱུན་མེད་ན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འུགས་སྒྲའི་གཞུང་འདིའི་སྤྱིང་སོ་བྲིལ་ན་འདི་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་
 ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་བཀོད་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ལ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པས་

ཚོག་གི །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་མི་དགོས་ལ། བ་ལང་ལྟ་བུ་ངེས་པ་ལ་ཡང་། བ་ལང་
 ཡིན་པའི་མེས་པའི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་ནས་བ་ལང་དུ་བརྟུག་བས་ཚོག་གི །འོག་
 སོགས་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་མི་དགོས་པས་སྒྲིན་ལས་གོལ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྒྲིན་འདི་
 ལྟར་འཕེན་ཏེ། སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་ཏྱག་འདྲིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། འོག་སྒྲོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་གོང་བུ་གཞན་ལ་ཡང་བ་ལང་རོ་སྟམ་པའི་འབྲུལ་གཞི་ལང་
 ཡོང་དུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཏྱག་པར་ངེས་པ་ལ། སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་གི །སྐྱ་མི་
 ཏྱག་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ལང་ངེས་པ་ལ་འོག་སོགས་འདུས་པ་
 ངེས་མི་དགོས་པར། བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་ཅམ་ཞིག་ལ་བ་ལང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུག་བ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་
 པའི་ཕྱིར། ཏྱགས་དངོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོག་ཤལ་མ་ངེས་ཀྱང་། །བྱས་དང་དཀར་ཟལ་ངེས་
 ཅམ་གྱིས། །མི་ཏྱག་བ་ལང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་བྱང་། གལ་ཏེ། སྐྱ་མི་ཏྱག་པར་ངེས་པ་ལ་སྐྱ་མི་
 ཏྱག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་མེས་པའི་བླན་པོ་དག་གིས་
 ཀྱང་། སྐྱ་མི་ཏྱག་པ་དང་། ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ལང་ངེས་པ་ལ་ཡང་། འོག་
 སོགས་འདུས་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དང་སང་གི་འདྲིག་རྟེན་པ་པལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་། འོག་སྒྲོག་ཤལ་དང་ལྡན་
 པ་ཅི་ཡིན་མི་མེས་ཀྱང་། བ་ལང་འདི་ཡིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། ཁོ་ལ་འབྲུལ་
 གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་གདོན་མི་ཟ་མོད། ཁོ་པོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དང་སང་གི་སྒྱེ་བོ་པལ་
 ཆེར་གྱིས། དཀར་ཟལ་འདི་བ་ལང་རོ་སྟམ་པ་དང་། གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྡིང་བ་འདི་བྱམ་པའོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོ་རྣམས་ནི་འོག་སོགས་འདུས་པ་དང་། ལྟོ་ལྡིང་བ་སོགས་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན།
 ངེས་མེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་གཟུང་བ་འདི་ནི། ངེས་མེས་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དཔྱོད་
 འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡིད་དཔྱོད་དམ་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པར་ལ་མེ་ལྡན་དུ་ངེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལ་མེ་

ལྷན་དུ་གཞན་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་
 ཆར་ངེས་དགོས་ལ། རང་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མ་ངེས་
 པ་ཞིག་སྤྱད་ཀྱང་དོན་ངེས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པའི་གནད་ཡིད་ལ་བླན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བཤ་
 ཆེན་ཤྱ་མཆོག་ལྷན་གྱིས། ཚུལ་གསུམ་གློག་ཤལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཅུང་མ་དག་པར་སྤང་སྟེ།
 ཕྱོགས་སུ་མའི་ཁས་སྒྲངས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱའི་
 དོན། །ཞེས་པར་ཉེས་སྤོང་གི་གོ་བ་ནི། རྟགས་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་པ་མཐའ་ངེས་མི་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས།
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཆོན་བྱ་མི་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མི་འབྱུག་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་
 བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུག་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་དོན་བྱེད་
 བྱས་པ་དང་། དངོས་པོའི་རྩིས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་སྒྱུར་མི་དགོས་
 པས། དེ་དག་ནམ་ངེས་པའི་ཆེ། མཆོན་བྱ་དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་དང་། དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གོ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཚུལ་གསུམ་རྩིས་ཡོད་མ་ངེས་
 ཀྱང་། །བྱས་དང་གློག་ཤལ་ངེས་ཅམ་གྱིས། །རྟགས་དང་མཆོན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུག། །ཞེས་སྒྱུར་ན་འབྲོར་
 པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མཁས་པའི་རྣམ་འབྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་ཉེས་སྤོང་གི་གོ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 བ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་དོན་གཏན་ནས་མེད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འབྱུག་པ་དང་། དོན་བྱེད་བྱས་པ་ངེས་པས་དངོས་པོ་ངེས་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཡང་། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 རྩིས་ཡོད་མ་ངེས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པ་ལ། འབྲེལ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་མ་
 ངེས་ཀྱང་བྱས་པ་ངེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱིང་དུ་ཚུལ་
 གསུམ་ངེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་འཕེན་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དུ་འབྱུར་
 བའི་ཕྱིར། བཤ་ཤྱ་ག་པའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཞེས་སོགས་ལ།

ཚུལ་གསུམ་སྒྲོག་ཤལ་མ་ངེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་འཕེན་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དེ། རྟོགས་སྒྲུ་མས་
 དཀར་ཟལ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་གཞིར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ནར་སྤང་མོད། སྒྲོན་མེད་དེ།
 གོང་དུ་ཁོ་བོས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་རྟོགས་སྒྲུའི་བསམ་པ་མ་ལོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 བཤེན་པའི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། མཆན་ཉིད་ཐུག་མེད་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། དེའི་གཞི་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤོང་བྱས་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་བྱེད་དེ་ཡང་འཇུག་དཀར་
 བཤོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནམ་མཆན་བྱ་ཡིན།
 མཆན་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འང་མཆན་ཉིད་དགོས་པ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཐུག་མེད་ཁས་སྒྲངས་དགོས་
 བཤོ། །གཉིས་པ་ནི། རོན་དེ་ལ། རྣམ་འཛོག་རྒྱ་ནི་མ་ངེས་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མི་འཇུག་སྟེ། ཐུག་མེད་
 ཀྱི་པ་མཐའ་མ་ཆོད་ཀྱང་། རོན་བྱེད་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཆོ། དངོས་པོ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱི། དངོས་པོ་ངེས་པ་ལ་
 དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་སྤོང་དེ་ལ། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོག་ཤལ་མ་
 ངེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉུགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྗོགས་
 དང་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྗོགས་ནས་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དོགས་
 པ་བཀོད་ནས། བཤེན་པ་རང་ལན་ནི། དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་དགོས་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་
 གཉིས་པ་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཞག་ཀྱང་སྒྲུ་མས་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་འབྲས་བྱ་
 ལ་མཆན་ཉིད་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འབྲས་བྱའི་འབྲས་བྱ་ལ་མཆན་ཉིད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཁོ་བོ་ནི་འདི་སྐད་སྒྲུ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོགས་ཐུག་མེད་ནི་རང་
 ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ། དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་པན་ཆད་
 ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། རྣམ་འཛོག་རྒྱ་ནི་མ་ངེས་
 པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་འཇུག་པ་ཡང་མིན་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲིར་བ་རྣམས་ལ་ཐུག་མེད་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ངེས་པར་གོ་དགོས་ཏེ།

དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་པ་
 སོགས་ཐུག་མེད་ངེས་མི་དགོས་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐུག་མེད་ཁས་སྒྲངས་ན། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
 དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ངེས་དགོས་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཐུག་མེད་བཞུགས་པ་བྱུང་
 འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ཐུག་མེད་དགག་པ་ལ། གཙང་ནགས་པ་ན་རེ། བ་ལང་གི་མཚོན་བྱ་
 ལ་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་སྒྲོས་ཞེན་རུང་མེད་ན་དེ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་ཐ་སྙད་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་
 འཆད་པ་ལ། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ཞེན་རུང་ཞེག །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེ་དགག་པ་ལ། ཁྱིད་ཀྱི་
 ཐུག་མེད་འདི་ནི་ཤིང་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་། ཡལ་འདབ་མེད་ན་དེ་ཤིང་
 མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་ཡལ་འདབ་དགོས་པས་ཡལ་འདབ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་
 ཐུག་མེད་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡལ་ག་ལ་འདྲ་ཞེས་
 སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅན་དན་ཤིང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡལ་འདབ་ལྡན་པ་རྟགས་སུ་
 བཞུགས་པའི་ཆེ། ཡལ་འདབ་ལ་ཡལ་འདབ་གཉིས་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་། དེ་ཤིང་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡལ་
 ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེས། ཅན་དན་ཤིང་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་དཀར་
 ཟལ་བ་ལང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟོག་སོགས་འདུས་པ་རྟགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དང་པོ་གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐུག་མེད་མ་བཞག་ཀྱང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་
 སོགས་འདུས་པས་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡལ་ག་
 ལ་ནི་ཡལ་ག་གཞན། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། རོན་འདི་དག་ལ་ཡང་། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ།
 ཡལ་འདབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་ན། ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ལ། འོ་ན་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཡལ་
 འདབ་ལ་ཡང་ཡལ་འདབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་ན། ཡོད་ཅེས་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་

འགྱུར་རམ་སྒྲུལ་ན། ཚིག་གི་སྒྲོན་ས་ཐུག་མེད་དུ་སོང་ཡང་། རོན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡལ་
 འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཡལ་འདབ་ཅེས་སོགས་ཇི་ཙམ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་རང་ཡལ་
 འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསམ་གྱི། ཡལ་འདབ་དོན་གཞན་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་མ་བསམ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ། ཐོགས་སྒྲིལ་གཉིས་ཆར་གྱི་གནད་འདི་གོ་
 དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་སྒྲོན་ས་མདོར་བསྟན། སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་མཆོན་ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་སོགས་དགོས་སམ། མི་
 དགོས། དགོས་ན་སྒྱུར་བ་ཇི་ལྟར་དགོད་སྒྲུལ་ན། མཆོན་ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་སོགས་དགོས་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་
 གྱི་སྒྱུར་བ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་མི་དགོས་ཏེ། དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ། འོག་སྒྲོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་དོན་
 དང་། བ་ལང་ལྟ་བུའི་བརྟེན་འབྲེལ་པ་ནམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཆེ་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་འགྱུར་བ་
 ཡིན་གྱི། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་ངེས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཐུག་མེད་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྟེན་དོན་གྱི་
 འབྲེལ་པ་ནམ་གྱི་ཆེ་འགྱུར་ཅེས་ན། སྒྱིར་རྒྱལ་བ་མཁས་སྒྲོངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་འབྲུང་སྟེ། འོག་སྒྲོག་
 ཤལ་དང་བ་ལང་གི་བརྟེན་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བློ་ཟེན་མ་རྗེད་པའི་རྒྱལ་བ་མཁས་པས། དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ།
 འོག་སྒྲོག་ཤལ་མདོར་སྒྲུལ་གྱིས་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས། དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ། བ་ལང་དང་འོག་སོགས་
 འདུས་པའི་འབྲེལ་པ་བློ་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་རྟགས་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་
 བློ་ཟེན་རྗེད་པའི་རྒྱལ་བ་སྒྲུན་པོ་ལ། འོག་སོགས་འདུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
 བཀོད་པ་ལས་བརྟེན་འབྲེལ་དེ་བློ་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་ངེས་པར་བྱེད། བརྟེན་འབྲེལ་གཏན་
 ནས་མི་བློ་ཟེན་པའི་རྒྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུན་པོ་ལ། འོག་སྒྲོག་ཤལ་གྱི་དོན་གཉའ་བར་ཤིང་འཕྲུང་བ་དང་མགྱོན་པར་
 བགས་པ་འཕྲུང་བའོ་ཞེས་བཤད་དེ། བརྟེན་དོན་འབྱོར་བའི་ཆེ་ན་རྟགས་ལ་སྟོས་པ་དང་མ་སྟོས་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲོན་ས་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་བརྟེན་མི་
 འབྱོར་བ་ནི། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཞོད་མ་ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བཅའ་དོན་འབྲེལ་བར་ནམ་ཉིགས་པ། དེ་ཡི་ཆེ་ན་ཐ་སྟད་འབྲུབ་ཞེས་པ་འདི་
 བྱང་། གཉིས་པ་ནི། འོན་ལྟར་པོ་ལ་སྐྱོར་བ་དེ་ལྟར་དགོད་སྟམ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའལ།
 དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཆོན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ། རྟགས་དང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་བ་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྐྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱོར་བ་གསུམ་པར་སྟག་དགོས་ཀྱི། བཞེ་བ་པན་ཆད་
 མི་དགོད་དེ། དེ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་ཀྱས་གཉིས་ཆར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྟམ་ན། ཐོག་མར་
 རྟགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་གསུམ་ནི། སྐྱ་མཆོན་གཞི། མི་རྟག་པར་མཆོན། བྱས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྟགས་སྐྱོར་འདི་
 ནི། རྟགས་ཀྱི་སྐྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོར་གཞི་མ་ཡིན་པས་སྐྱོར་བ་དང་པོའོ། འོན་བྱས་པ་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་པ་མཆོན་
 གཞི། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཆོན། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོར་བ་
 གཉིས་པ། འོན་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་
 གཏན་ཆོགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བཅའ་སྐྱར་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བཅའ་སྐྱར་བ་བཞིན།
 བྱས་པ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཅའ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་ནི། སྐྱིའི་
 སྐྱོར་བ་གསུམ་པའོ། ཉེས་ན་སྐྱིའི་སྐྱོར་བ་དངོས་གཉིས་དང་། སྐྱི་བྱེ་བྲག་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོར་བ་གཅིག་སྟེ་
 གསུམ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ལ་ཡང་། བྱས་པ་མཆོན་གཞི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཆོན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་
 གཏན་ཆོག་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་འདི་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་བ་གཉིས་པ། གང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བཅའ་
 སྐྱར་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བཅའ་སྐྱར་བ་བཞིན། བྱས་པ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་བ་གཉིས་པ་སྟེ། གོང་གི་ཐུན་
 མོང་བའི་སྐྱོར་བ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། ཉེ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་། དཀར་ཟལ་

མཚན་གཞི། བ་ལང་ཡིན་པར་མཚོན། འོག་སྒྲིག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲུབ་ནི་དང་པོ།
 འོག་སྒྲིག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་
 གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲུབ་ནི་གཉིས་པ། གང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་གྲུབ་པ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཅའ་སྒྲུབ་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བཅའ་སྒྲུབ་པ་བཞིན། འོག་སྒྲིག་ཤལ་དང་
 ལྡན་པ་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲུབ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྩེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་འདྲིར་གཏོགས་ཀྱང་། འོག་སྒྲིག་ཤལ་དང་ལྡན་
 པ་མཚན་གཞི། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་
 གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་པ། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་གྲུབ་པ་ལ་བ་ལང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཅའ་སྒྲུབ་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བཅའ་སྒྲུབ་པ་བཞིན། འོག་སྒྲིག་ཤལ་དང་
 ཡང་། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་གསུམ་
 པའོ། །འདྲིར་གཅོད་ནགས་པས། སྤྱི་ལོ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པ་ཞིག་བཀོད་ན། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཆོས་ཅན།
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་གཞི་ཉགས་ཐམི་དང་གཅིག་ལས་ཡང་
 དག་གི་སྒྲུབ་པ་མི་འབྱུང་བས། སྤྱི་སྒྲུབ་གསུམ་པ་པན་ཆད་མི་དགོད་ཅེས་བཤད་ལ། རིགས་གཏོར་མཛད་
 པས། བཞི་པ་པན་ཆད་དགོས་ཀྱས་མེད་ཅེས་པས། སྒྲུབ་པ་གསུམ་པ་ཞིག་བཀོད་ནས། བཞི་པ་པན་ཆད་མི་
 དགོད་པར་བཤད་པ་ལ། རྩོགས་སྒྲུབ་གསུམ་པ་མས་རིགས་གཏོར་ལྷོགས། འདྲི་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པ་
 ནི། སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། །གཉིས་ཀའང་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པར་ཐུག་ཅེས་པའི་དོན། སྒྲུབ་པ་ཡང་
 དག་ནི་གསུམ་པ་དེར་ཟད་ནས། གསུམ་པ་དེ་ན་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་
 པ་གསུམ་པ་བཀོད་པ་ནི་བཅའ་བཞུགས་ལྟར་འཕེན་པ་ཅམ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་།
 བཅའ་ལྷན་པས། འོག་ནས་འཆད་པའི། མཚན་གཞི་དང་ནི་མཚོན་བྱ་ཡི། །ཞེས་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཅིག་འབྱུང་
 པའི་བཅའ་བཞུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི། འདྲི་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ཆར་དོགས་པའི་གནས་ཡིན་པར་
 སེམས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀའང་སྒྲོར་བ་གསུམ་པར་སྟག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། སྟོགས་སྒྲུང་གསར་མ་ལྟར་
 ལེགས་ཏེ། སྒྲོར་བ་གསུམ་བཞོད་ཀྱང་། ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་ནི་གསུམ་པ་དེར་སྟག་པ་སྟེ་ཟད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་ཀྱང་བཞོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཟའ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། བཟའ་འབྲེལ་བྲན་བྱེད་སྒྲོར་བ་གསུམ་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་གཉིས་
 སོ་དེས་ཀྱང་། བཟའ་འབྲེལ་བྲན་པར་བྱེད་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཅོད་སྤང་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཏུ་བ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེ་ལའང་ཚུལ་
 གསུམ་ཆང་ངམ་མ་ཆང་། མ་ཆང་ན་དེ་ཏུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ལ། ཆང་ན་དེ་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སོགས་
 སྟག་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་ཡང་ཚུལ་གསུམ་དོན་གཞན་སྟག་མེད་ཏུ་ཐལ་པའི་
 སྒྲོན་མེད་དེ། ཏུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་
 ཆང་བ་དེ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་ཞེས་པའི་དོན། ཏུ་བ་ཁོ་རང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། ཏུ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དོན་གཞན་སྟག་མེད་ཏུ་སོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚུལ་གསུམ་མེད་ན་རྟགས། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་དང་རྟང་བ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་
 དགོས་པའི་མཆན་ཉིད་བཞག་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་མཆན་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་
 དགོས་ན། དེའི་མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་སོགས། མཆན་བྱ་རྣམ་འཛོག་མཆན་ཉིད་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཆ་གཅིང་སོགས་འགའ་ཞིག །རྗེས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན་ འོ་ན་ཆོས་གསུམ་
 སོ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ངེས་པས། ཆ་བ་ཆེན་པོ། མཆན་གཞི་ལ་གྲུབ་པ། རྗེས་སུ་ཡོད་པ། དེགས་མི་མཐུན་གྱི་
 དངོས་འགའ་གཅོད་པ་དང་གསུམ་ལ་འཛོག་ཟེར། གཅིང་ནགས་པ་སོགས། རང་ལྟོག་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ། དོན་

ལྷོག་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་མཆན་གཞི་ལ་གྱུབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 མིན་པ། མཆན་གཞི་ལ་དགོང་བྱ་ལྟར་གྱུབ་པ་སྟེ། གསུམ་ལ་འཛོག་ཟེར། འོ་ན་རྩ་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་མཆན་ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ངེས་པ་མཆན་ཉིད་ངེས་པ་ལ་སྟོས།
 མཆན་ཉིད་ངེས་པའང་བྱོད་ངེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལ་ལ་མཆོན་བྱ་རྣམས་འཛོག་
 ཟེར། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྷོག་ཏུ་གྱུབ་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཆན་ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱོད་མཆན་ཉིད་གྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་
 ལྷོག་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། །དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་ལྷོག་གྱུབ། །ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།
 གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་དུ། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྷོག་གྱུབ་པ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་
 ཅིང་། དེ་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་ཅེས་པས། དེ་མིན་གཅོད། དོན་ལྷོག་ཅེས་པས། མཆོན་བྱ་དང་མཆན་
 གཞི་གཉིས་གཅོད། གྱུབ་པ་ཞེས་པས། རང་མཆན་དང་དོན་སྤྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་སྟོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་ཅམ་སྟོན་ཏེ།
 དོན་ལྷོག་ནི་དོན་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྤང་སེལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་སྟོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་ཅམ་ལ་གྱུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་
 མཁས་པ་རྣམས་འཆད་ལ། དོན་ལྷོག་ལ་དོན་སྤྱི་སྤྱི་བྱུབ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དོན་ལྷོག་
 དང་མཆན་ཉིད་དོན་ཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ལུགས་ལ། བྱམ་པའི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྷོག་ཏུ་གྱུབ་པ་
 བྱམ་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བདུན་པ་གནས་གཞི་སྟོན་པའི་ཆོག་སྦྱར་ཡང་། འགལ་བ་མེད་
 དམ་སྟུམ་སྟེ། ལྷོ་ལྷོ་བ་དེ། བྱམ་པའི་དངོས་འགལ་བྱམ་མིན་བཅད་ནས་བྱམ་པའི་དོན་ལྷོག་ཏུ་གྱུབ་འདུག་
 པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསལ་བྱ་སྟོན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བསྐྱུས་ཏེ་
 དགག། །རང་གི་འདོད་པ་བྱེ་སྟེ་བཤད། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་བོད་གངས་
 ཅན་གྱི་རྟོག་གོ་སྤྱོད་རབས་པ་རྣམས་མཆན་ཉིད་གྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རང་ལྷོག་
 རྩ་སྤྱོད་ལ་གྱུབ་པ། དོན་ལྷོག་གཞན་དུ་འགྱུར་བ། མཆན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་
 བྱིར། དེ་ཡང་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི། མཆན་ཉིད་གང་ཞིག །རང་གི་ཐ་སྙད་ལས། རང་དབང་དུ་མ་གྱུབ་པ་

མྱེ། དབྱེན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དང་། བ་
 ལང་གི་མགོ་པོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། གཞན་
 གྱི་ཐ་སྙད་དང་དེས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་གཉིས་སྟེ་བཞི་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་
 ཉིད་གང་ཞིག །རང་གི་ཐ་སྙད་ལས་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལོ། དབྱེན་
 མི་སྲིད་པ་དང་། མ་བྱུང་པ་དང་། བྱུང་ཆེས་པ་དང་། བྱུང་མཉམ་པའི་དོན་ལྟོགས་གཞན་གྱུར་དང་བཞི། མཚན་
 གཞི་རིམ་བཞིན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། རོགས་སོགས་
 འདུས་པའི་ཁ་པོ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་བྱེད་རུས་པ་བཀོད་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །རང་གི་ཐ་སྙད་
 ལས་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་བྱུང་པ་ལོ། །དབྱེན།
 འགལ་ནས་མི་གནས་པ། རང་ལྟོགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། དོན་ལྟོགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ།
 མཚན་གཞིའི་སྟོགས་གཅིག་ལ་མ་བྱུང་ནས་མི་གནས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་
 ལྟོགས་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྟོགས་ཤལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྟོགས་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་
 པ་ནི། བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྟོགས་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྟོགས་ཆགས་ཅ་མ་བ་ལང་དུ་
 མཚོན་པ་ལ་ལྟོགས་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ཞེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོན་བསྟུན། །གསུམ་
 ཞེས་བྱང་སྟོགས་པ་རྣམས་འདོད། །ཅེས་པ་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་གཞོད་
 བྱེད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། ལུང་གི་གཞོད་བྱེད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་དེ་སྦྱོར་བ་བཀོད་
 པ་ལ་བརྟེན་པ། མ་བཀོད་པ་བརྟེན། དང་པོ་ལྟར་ན། རོན་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བསྟུན་ཆོས་
 དོར་བ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཆེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལ་མི་
 སྲིད་པའི་དོན་ལྟོགས་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྦྱོན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུན་ཆོས་དོར་བ་དེ། མེད་དགག་གི་རང་
 ལྟོགས་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་དེ་བསྟུན་ཆོས་དོར་བ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་མེད་དགག་མིན་

བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མེད་དགག་གི་རང་ལྡོག་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱབ་ཆོས་དོར་བ་མེད་
 དགག་གི་གཞི་ལྡོག་གམ་མཆན་གཞི་ལ་མི་སྤྲོད་ན། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་འབྱུང་གི་རང་ལྡོག་ལ་མི་
 སྤྲོད་པ། ཅུམ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་དེ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་
 ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་སྤྲོད་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་དེ། མཆན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་གྱི་
 བར་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་སྦྱོར་བ་མ་བཞག་པ་ལ་བཅིའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཆན་གཞི་
 ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་བཤད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཆན་གཞིར་མ་བཞག་
 པ་ལ་བཅི་བ་གང་ཞིག །མཆན་གཞིར་མ་བཞག་པ་ལ། མཆན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་གཞན་ཏུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྦྱོར་བ་བཞག་ནས་སྐྱོན་བཅི་ན། །དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་མེད་པར་འགྱུར། །མ་
 བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་སྦྱོར་ན། །མཆན་གཞི་མི་གནས་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་
 བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རང་ལྡོག་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདི་དག་ཆོས་ཅན། །བྱོད་མཆན་ཉིད་
 ཀྱི་སྐྱོན་ཏུ་ཕྱོགས་སྐང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གང་ཏུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།
 འདི་དག་སྐྱོན་ཏུ་འཐད་ན་ནི། མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཅིས་མི་བཞེད། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་
 བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། ཅུ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྐྱོན། །བྱུང་ཆེས་པའི་སྐྱོན། མི་སྤྲོད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་ཏུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཆོས་
 དེའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་མཆན་ཉིད་དེས་མཆོན་བྱ་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་མི་སྤྲོད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་
 བྲལ་བ་ཅིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་མི་སྤྲོད་
 གསུམ། །མཆན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཆོས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མ་
 བྱུང་པ་བྱུང་ཆེས་མི་སྤྲོད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་གཅོད་ལུས་པས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་
 ལ་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་གཞན་ལྡན་རྣམས་གཅོད། མི་སྤྲོད་རྣམས་གཅོད་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཆོས་
 དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མ་བྱུང་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ལུས། གཞན་ལྡན་རྣམས་གཅོད་ཡིན་པའི་ཆ་

རས་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གཙོད་རྒྱས། མི་སྲིད་ཀྱི་གཙོད་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གཙོད་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་སོགས་གསུམ་གྱིས། མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སོགས་གསུམ་པོ་གཙོད་
 རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྤྲི་ཀྱི་གཙོད་དང་། འོན་གྱི་ཀྱི་གཙོད་ཐམས་ཅད། མི་ལྡན་ཀྱི་
 གཙོད་སོགས་གསུམ་པོ་འདིར་འདྲུས་ཤིང་། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་ཀྱི་དག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མ་
 ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་གཙོད་རྒྱས། ཆོས་དེ་ལ་གཞན་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་ཀྱི་དག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་
 སྐྱོན་གཙོད་རྒྱས། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱི་གཙོད་ཀྱི་དག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གཙོད་རྒྱས་པ་
 ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་དེ་ལ་འོན་གྱི་མི་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་
 གཙོད་རྒྱས། ཆོས་དེ་ལ་འོན་གྱི་གཞན་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་ཡིན་ན་ཡང་། ཆོས་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གཙོད་
 རྒྱས། ཆོས་དེ་ལ་འོན་གྱི་མི་སྲིད་ཀྱི་གཙོད་ཡིན་ན་ཡང་། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གཙོད་རྒྱས་པ་ཞིག་
 དགོས་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། སྤྱི་དང་འོན་གྱི་ཀྱི་གཙོད་ཀྱིས། །གསུམ་པོ་འདི་
 ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱི་གཙོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་
 སྐྱོན་གསུམ་གཙོད་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱུང་བཅོད་པ་ཡོད་དམ་སྟུག་ན། འདི་དག་རྟོག་
 བའི་གསང་ཆོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དག་གི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་མོད། སྐལ་བ་བཟང་པོ་དག་ལ་ཁོ་
 བོས་བཞད་པར་བྱ་ཡི། །རྒྱ་བའི་ལྷ་ལྷུ་ལ་ཁ་སྤྱོད་ལ་ཉོན་ཅིག །མི་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་ཀྱི་དག་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་
 གཙོད་རྒྱས་ཏེ། སྤྱི་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་འདི། བྱས་པ་སྤྱི་ལ་མི་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་དུ་སྐྱོན་པའི་དག་
 གང་ཞིག །དག་དེས་སྤྱི་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་དེས་སྤྱི་ལ་མ་བྱས་པ་མི་
 སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་དང་། བྱས་པ་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཞེས་པའི་དག་གཉིས་གནད་གཅིག་ཅིང་། དག་དེ་གཉིས་ཀས་སྤྱི་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་
 བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱས་པ་སྤྱི་ལ་མི་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་དུ་སྐྱོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྤང་ཐ་
 དད་པར། །བྱེད་པས་མི་ལྡན་ཀྱི་གཙོད་དེ། །བྱེད་པར་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་གཞན་ལྟ་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གིས་བྱ་བ་ཆེས་པའི་སྒྲིབ་གཅོད་ཀྱིས་ཏེ། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་ངག་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་གཞན་ལྟ་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ངག་གང་ཞིག་ །དེས་མཉན་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་
 ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་བསྟན་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངག་དེས་བྱ་བ་ཆོས་མཉན་བྱ་བྱེད་གཞི་སྒྲ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ཀྱི་
 སྒྲིབ་དུ་བྱ་བ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྤང་ཐ་དད་པར། བྱེད་པས་གཞན་ལྟ་ནམ་གཅོད་དེ། བྱེད་
 པར་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། བྱ་བ་བྱེད་པ། གཏན་ཆོག་སྤང་བ་
 ལྟ་བུ་ལ། བྱ་བ་བྱེད་དམ་སྒྲིབ་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་ནི། མི་ཏྲག་པ་བྱས་པ་ལ་མི་
 ལྟ་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ངག་ཡིན་པས། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱ་བ་ཅེས། རྗེས་འགྲོའི་བྱ་བ་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ངག་དེ་ནི། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ལ་
 གཞན་ལྟ་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ངག་ཡིན་ལ། མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཅེས། རྗེས་
 འགྲོའི་བྱ་བ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱ་བ་པ་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་ན།
 བྱ་བ་པ་ནི། དེ་ལ་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས། ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དེས་བཟུང་སྒྲིབ་ཚུལ་ཐ་དད་པར་བྱས་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་བྱས་པ་ལ་མི་ཏྲག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་མི་ལྟ་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་དང་། མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་
 གཞན་ལྟ་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བྱེད་རང་གི་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་
 བཤད་དུ་ཤུ་ལྟ་སྟོན། བྱ་བ་པར་བྱ་བ་གཏན་ཆོག་སྤང་དེ་ལ་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་མི་ལྟ་ནམ་གཅོད་པས་དེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱ་བ་པར་
 བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་བ་ནི་མི་ཀུས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟེ། གཞན་དང་ལྟན་པ་ནམ་གཅོད་པས་དེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་མི་སྲིད་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གིས་ནི། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་གཅོད་
 ཀྱིས་ཏེ། མཆོ་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་པོ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སུ་བཤད་པ་ལས་བེད་པ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངག་དེས། མཆོ་

གྲེས་དང་སྟོན་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གསལ། བ་ལག་ལ་ཞིག་ལས་བེའུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་ལ་
 ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཆོས་དེ་
 ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལས་བེའུ་
 འབྱུང་ཞེས་པའི་དག་དེ། ཁྱད་ཆོས་བེའུ་འབྱུང་བ་དེ། ཁྱད་གཞི་བ་ལང་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་དག་
 ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་དེས་བ་ལས་བེའུ་འབྱུང་
 སྲིད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། བ་ཡིན་ན་བེའུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནད་
 ཤེས་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཏན་ཆིགས་རྒྱ་ཆུང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་མི་
 སྲིད་དེ། མི་ལྡན་གཅོད་པ་ཅོད་གཞིའི་ཆོས། །ཡིན་ན་ལུ་བུ་ཅོད་པ་མེད། །ཅེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་
 བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་ཞེས། འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཀྱི་དེ་སྟོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཞིར་བཅས་
 ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་ན། གཏན་ཆིགས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཅས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟགས་ལས་
 ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བར་མ་ཟད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་དེ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། གཞན་ལྡན་གཅོད་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད། །ཅེས། རྟགས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་
 གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན་དེ་སྟོར་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་མེད་པས་དེ་སྟོར་གྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་མི་
 འབྱུང་བར་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཆོན་སྟོར་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་ཡང་དག་རེ་འཆོས་པ་དང་།
 མཉམ་བུ་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་སོགས་བབ་ཆོལ་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གིས། རིགས་
 པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ལ་བཤགས་སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་སངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་ལུང་
 དང་སྒྱུར། །སྐབས་དོན་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིའི་རྣམ་གཅོད་ལུང་དང་སྒྱུར། དོན་གྱི་རྣམ་
 གཅོད་ལུང་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་པོ་དེས་དོན་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་

སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་གཅོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་དེ། ས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཆོས་ཀྱི་ཆིག་སྤང་ཐ་དད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་གསལ་བར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། མཆོན་ཉིད་དོན་གྱི་སྐྱོན་སྐྱུ་གཅོད་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་
 ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ལས་མ་འདས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆིག་སྤང་ཐ་དད་པར། །བྱེད་
 པས་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། །གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། །གཏན་མི་ལྡན་པ་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །དེ་སྦྱར་མེད་
 ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་།
 གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། མ་འགྲེལ་རྣམ་གཅོད་དང་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ཞེས་མི་སྲིད་
 གསུམ་གཅོད་པའི་དག་ཡིན་ལ། སྐྱས་རི་ལྟར་གཅོད་པ་ལྟར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཅོད་པས་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་
 བ་ཞེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གཅོད་ཚུལ་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་
 ལས་བསྟན་ཚུལ་རི་ལྟར་སྟམ་ན། དེ་གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། བདག་ཉིད་ཆིག་
 སྤང་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ལྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། གཞན་དོན་
 རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་བསྟན། འདོད་སྐྱས་མ་བྱུང་སེལ་བར་བྱེད། ཅེས་པ་དེས།
 གཞན་དོན་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་མ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་བསྟན། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྱངས་རྟོགས་མཆོན་
 ཉིད། །ཅེས་སོགས་དེས། དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བདག་ཉིད་ཆིག་སྤང་ངོ་བོའི་
 སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ལྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་བའི་སྐྱོན་སེལ་པ་
 གཅོད་ཅིང་། འདོད་སྐྱས་མ་བྱུང་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་མ་བྱུང་པ་གཅོད་ལ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྱངས་
 རྟོགས་མཆོན་ཉིད། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་གཞོད་དང་ལྟག་མ་ལ། །མཆོན་ཉིད་འཇུག་
 པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་སྲིད་གཅོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འོ་ན། རོ་བོ་

སོགས་ཟུར་ལྟ་བུ་དེས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ། གློན་གསུམ་གཅོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ་ན། བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཆང་བ་དེས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཁུབ་ཁུབ་ཆེས་
 མི་སྤྱིད་པའི་གློན་གསུམ་ཆར་གཅོད་ལུས་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཟུར་ལྟའི་ནང་ཆན་
 སོ་སོས་གློན་གཅོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་སོགས་ཟུར་བཞེས་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཁུབ་ཆེས་བ་
 སེལ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཟུར་དེས། དེ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་གློན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
 རིམ་བཞེན། སྐབས་དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་བྱུབ་ཟེན་པ་སོགས་སྐབས་དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་
 ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྐབས་དེའི་སྐབས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་
 བརྗོད་ཀྱང་། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཞེ་འདོད་གྱིས་འདོད་པ་
 སོགས། སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱེ་
 བ། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་དེས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཁུབ་ཆེས་པ་སེལ་ཏེ། དེ་དེས་
 བཟུང་དངོས་སུ་མ་འབྱར་བའི་གཞན་ལྟར་རྣམ་གཅོད་གྱི་ངག་ཡིན་པས། སྐབས་དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་བྱུབ་
 ཟེན་པ་རྣམས། སྐབས་དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ན་དང་།
 རང་ཉིད་དང་། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁུབ་ཆེས་པ་སེལ་ཏེ། དེ་རྣམས་དེས་
 བཟུང་དངོས་སུ་མ་འབྱར་བའི་གཞན་ལྟར་རྣམ་གཅོད་གྱི་ངག་ཡིན་པས། རིམ་བཞེན་སྐབས་དེའི་སྐབས་བྱེད་དུ་
 བཀོད་བཞིན་པ་དང་། སྐབས་དེའི་ཆོལ་བས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དང་། སྐབས་དེའི་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཆད་མའི་
 བསལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྐབས་དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཆོག་
 ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས། དེ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་གློན་སེལ་ཏེ། དེ་དེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་འབྱར་བའི་མི་
 ལྟར་རྣམ་གཅོད་གྱི་ངག་ཡིན་པས། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་
 འདོད་པ་དེ་ཡིན་ན་སྐབས་དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁུབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བདེ་བ་བོར་ནས། རང་ཉིད་གྱིས་མི་དགོས་པ་སྒོས་

བཏྟགས་ནས་སྒྲིང་བ་འདི་ནི་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ།   ཅུང་ཟད་མ་འབྲུལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མ་
 གྲགས་པས་མི་བདེ་སྟེ། ལྷ་སྒྲུབ་སྐད་ཀྱིས་སྒྲ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།   ཨ། །གཉིས་པ་སྐབས་དོན་
 དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། མ་ཁྲབ་པའི་སྒྲིན། ཁྲབ་ཆེས་པའི་སྒྲིན། མི་སྲིད་པའི་སྒྲིན་གསུམ་སོ། །དང་པོ་
 ལ་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་དེ་ཡིན་
 བ་ཁྱོད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལས་ཁྲབ་ཆུང་བ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཤུལ་ཁ་ལོ། བ་སྒྲུབ་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ཅན་གསུམ་སོ་ལའང་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། མ་ཁྲབ་པའི་
 མཆན་ཉིད་ནི། མཆན་ཉིད་གང་ཞིག །མཆན་གཞིའི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དབྱེ་ན་དངོས་སོ་ལ་
 དཔེར་བརྗོད་ན། བ་སྒྲུབ་གི་མཆན་ཉིད་ནོག་རྒྱུ་ཤུལ་ཁ་ལོ་བཀོད་པ་འཇམ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལའང་གཉིས་ལས་མཆན་ཉིད་ནི། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལས་ཁྲབ་ཆེ་བ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལ་ཁྲབ་ཆེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་དོན་བྱེད་རུས་པ། རུམ་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཁྲབ་ཆེས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་མཆན་ཉིད་གང་ཞིག་མཆན་གཞི་ལ་ཁྲབ་ཅིང་མཆོན་འདོད་མེད་
 པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཆོས་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་དེའི་མཆོན་འདོད་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེ།
 ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་ལྷོག་མ་གྲུབ་ནས་
 མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྷོག་གྲུབ་ཀྱང་མཆོན་འདོད་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིང་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 ཞིག །ཆོས་དེ་དང་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་ལང་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་འཇམ།
 ཏྟ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། མི་སྲིད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་
 མཆན་ཉིད་གང་ཞིག་མཆོན་འདོད་པ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ་རང་ལྷོག་མ་

གྲུབ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྗོན་གྲུབ་ཀྱང་མཆོན་འདོད་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 རང་ལྗོན་གྲུབ་ཀྱང་མཆོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པ་ནི། སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
 བཀོད་ནས་མཆོན་མི་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ཡང་གསུམ། རོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ། རང་ལྗོན་
 ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ། རོན་ལྗོན་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་དེ་ལས་། རྣམ་ཐ་དད་ནས་མི་
 སྲིད་པ་དང་ལྗོན་པ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཏྲ་མཆོན་གཞི། བ་ལང་ཡིན་པར་མཆོན། འོག་
 རྒྱུག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། འོག་རྒྱུག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ། ཏྲ་བ་ལང་དུ་མཆོན་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ནམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་འོག་རྒྱུག་ཤལ་དེ། མཆོན་གཞི་ཏྲ་ལ་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ནས་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་ཏྲ་ག་པ་
 གཉིས་ལྗོན་ས་ཐ་དད་ལས་ལྗོན་པའི་ལྗོན་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། མི་ཏྲ་ག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་
 དེ། བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་པ་རང་ལྗོན་གྲུབ་
 ཀྱང་མཆོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ། རང་ལྗོན་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་
 སྲིད་པ། རོན་ལྗོན་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ནས། དེས་ན་ཏྲ་ལ་རྒྱུག་ཤལ་མཆོན་གཞི་ལ་
 མི་སྲིད་ལ། བྱས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྲོད་པ་མཆོན་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
 རོ། །གཉིས་པ་རང་ལྗོན་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། འོག་རྒྱུག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཆོན་གཞི། བ་ལང་ཡིན་
 པར་མཆོན། འོག་རྒྱུག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། མཆོན་ཉིད་འོག་རྒྱུག་ཤལ་དང་ལྡན་
 པ་དེ། མཆོན་གཞི་འོག་རྒྱུག་ཤལ་དང་ལྡན་པ། བ་ལང་དུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་སྦྱོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་གཞི་མཆོན་གཉིས་པོ་དེ་རང་ལྗོན་གཅིག་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཆོན་མི་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་པ་རང་ལྗོན་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། གཞི་ལྗོན་མཆོན་
 ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་རྒྱུག་ཤལ་བ་ལང་དུ་མཆོན་པ་ལ་རྒྱུག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རོན་ལྗོན་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། བ་ལང་མཆོན་གཞི། བ་ལང་

ཡིན་པར་མཆོན། འོག་སྒྲོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན། འོག་སྒྲོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ།
 བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་སྒྲོན་མེད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཆན་མཆོན་གཉིས་པོ་
 དེ་དོན་ལྡན་གཅིག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས། བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཆོན་པ་ལ་མཆན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་གི་བདེ་འབྱེད་བཅུ་གཉིད་ཀྱིས། བ་ལང་བ་ལང་དུ་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འབྲེལ་
 ལས། གསུམ་པ་དོན་ལྡན་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། རང་གི་མཆོན་བྱ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་
 བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་གཉིས་ལས་དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་བ་ལང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཆོན་པ་ལ་སྒྲོག་ཤལ་
 བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། ་། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་
 གསུམ་པོ་འདི་མི་འཐད་དེ། མཆན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བརྩེ་ན། འོག་སྒྲོག་ཤལ་ཁ་པོ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་
 བཀོད་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མཆན་གཞི་མ་བཀོད་པ་ལ་བརྩེ་ན། ཁྱོད་རང་གི་རང་ལྡན་གྱུ་བ་
 ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་སྒྲོན་པལ་ཆེར་མཆན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བརྩེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་སྒྲོག་
 ཤལ་ཁ་པོ་དེ་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཀོད་ན་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ཞིང་། འག་སྐྱར་གྱི་སྟེང་དུ་བཀོད་ན་མི་སྲིད་པའི་
 སྒྲོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་མཆན་ཉིད་འདོག་པ་མཆན་གཞི་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཆན་གཞི་མ་བཀོད་ཀྱང་། འོག་སྒྲོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། དོན་གྲེད་བྱས་པ་དངོས་
 པོའི་མཆན་ཉིད་སྒྲོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཆོན་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནམས་ནི། མཆན་
 གཞི་བཀོད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། འོག་སྒྲོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ། བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཏྲ་བ་ལང་དུ་
 མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དུ་བ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། དུ་
 བ་དེ་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། ཅུ་ཁྱུང་གི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་པ་
 བཞེན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་ལན་ནི་དཀར་ཟལ་མཆན་གཞི་བ་ལང་ཡིན་པར་མཆོན། འོག་སྒྲོག་ཤལ་ཁ་པོ་ཡིན་
 པ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། འོག་སྒྲོག་ཤལ་ཁ་པོ་དེ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཆན་གཞི་བཀོད་དང་མ་བཀོད་ཅེས། །རྩོད་པ་དང་པོས་འདིར་མི་གཞོད།

ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བཞོད་པ་ལ་བརྩེ་འོ། །འོན་པ་ལང་གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོག་ཤམ་ཁྱ་
 བོ་བཞོད་ན་མ་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དཀར་ཟམ་མཆོན་གཞིར་འཛོག་ལ། འོན་ཀྱང་
 དཀར་ཟམ་ལ་བ་ལང་ཁྱ་བོའི་ཐ་སྙད་དུ་མཆོན་ན་བདེན་ཡང་། བ་ལང་ཅམ་དུ་མཆོན་པའི་ཆེ་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཆོན་ཉིད་ལོག་སྒྲོག་ཤམ་དང་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་གཞིར། མཆོན་བྱ་བ་
 ལང་ཁེགས་སམ་མི་ཁེགས། མི་ཁེགས་ན། བ་ལང་ལ་ལོག་སྒྲོག་ཤམ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐམ། ལོག་
 སྒྲོག་ཤམ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བ་ལང་དང་ལྡན་པ་ཞེག་སྲིད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཁེགས་ན། ལོག་སྒྲོག་ཤམ་དང་
 ལྡན་པ་ལ་བ་ལང་མི་སྲིད་པར་ཐམ། དེ་ལ་ལོག་སྒྲོག་ཤམ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལོག་ལ་ལོག་དང་སྒྲོག་ཤམ་ལ་
 སྒྲོག་ཤམ་ཐུག་མེད་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་སྟམ་ན། མཆོན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་གཞི་ལ་མཆོན་བྱ་ཁེགས་ཀྱང་སྐྱོད་དེ་
 མེད་དེ། ལོག་སྒྲོག་ཤམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལོག་དང་སྒྲོག་ཤམ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་། རང་
 ཉིད་ལོག་སྒྲོག་ཤམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ། ཡལ་གའི་ཡལ་
 ག་དང་། ལོ་མའི་ལོ་མ་སོགས་ཐུག་མེད་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཤིང་དུ་
 ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། །མཆོན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་གཞིར། །མཆོན་བྱ་ཁེགས་དང་མི་ཁེགས་
 ཞེས། །ཚོད་པ་གཉིས་པས་འདིར་མི་གཞོད། ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་དེང་སང་བོ་དོང་
 རྒྱགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞེག། །གཞི་བྱུང་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་སྦྲངས་ཏེ།
 དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། བབ་ཆོལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གང་དང་
 གང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཅིག་དགོས་པ།
 དེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཁྱོད་རང་གི་དེགས་སྤང་ལས་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་
 གྱི་སྐྱོན་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །༥ །།གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། རྒྱགས་སྤྱ་བཞོད། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་གཅང་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་མཆོན་མཆོན་རྗེས་

གཅིག་ཡིན་ཏེ། མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མཚོན་བྱའི་མཚན་
 ཉིད་དམ་མཚན་གཞི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྟགས་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བའམ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱི་
 གྲོ་མ་འབྲུལ་བས་ཞེན་རུང་གི་ཐ་སྙད་དེ་དེའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱི་འཆད་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་ཟེར། ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་
 དགག་པ་ལ། མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ། རྟགས་དོན་སྤྱོད་ཏུ་ཐལ་བ། མཚོན་བྱ་རྫས་ཡོད་ཏུ་ཐལ་
 བ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རོག་གློག་ཤལ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱོད་རྟོག་བཅས་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རོག་གློག་ཤལ་གྱི་དོན་དང་བ་ལང་གི་མིང་སྤྱི་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པའི་གྲོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རོག་གློག་ཤལ་འཛིན་པའི་དབང་གྲོ་གང་ཞིག །དེ་དང་མཚོན་བྱ་བ་སྤང་གཉིས་པོ་རྫས་
 གཅིག་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱ་བ་ལང་དེ་ཡང་། བ་ལང་གི་མིང་སྤྱིའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཛིན་པ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དངོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཚོན་བྱ་མིང་གིས་བྱད་པར་དུ། །བྱས་ཕྱིར་མཚན་
 ཉིད་མཐོང་བ་ཡི། །དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རོག་གློག་ཤལ་དང་
 ལྡན་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དཀར་ཐལ་བ་ལང་དུ་སྤྱོད་པའི་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
 དཀར་ཐལ་གྱི་སྟེང་དུ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བསྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ།
 རོག་གློག་ཤལ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་དངོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར་དོན་
 བསྤྱོད་ཅེས་དང་འབྲེལ་བར། རྫས་གཅིག་ན་དོན་བསྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་བསྤྱོད་ཏུ་འང་མི་འཐད་དེ། བྱས་
 པས་མི་རྟག་པ་བསྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར། བྱས་པས་མི་རྟག་པར་བསྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱས་
 པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྤྱོད་པའི་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། ཁོ་བོས་བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། བྱས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྤྱོད་པའི་དོན་བསྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྤྱིའི་སྟེང་
 དུ་སྤྱོད་ཅིག་མ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་བསྤྱོད་ཀྱི་

ཉགས་ཡང་དག་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྤྱི་སྤྱི་དུ་མི་ཉག་པའི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཡང་བྱས་པས་སྤྱི་སྤྱི་དུ་མི་ཉག་པའི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས། བྱས་པ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་
 པའི་དོན་བསྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉག་པའི་ཐ་སྙད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་ཇས་
 ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་ནི། མཆོན་མཆོན་ཇས་གཅིག་པ་ཅམ་ལ་སྦྱོན་དེ་བསྟན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཆོམ་ཆོད་ཀྱི་མཆོན་མཆོན་ཇས་གཅིག་པ་མང་དག་གཅིག་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྤྱ་མས་ནོག་སྒྲིག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དང་། བ་ལང་ཇས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་ཞིང་།
 མཆོན་བྱ་བ་ལང་ངོས་འཛིན་པའི་ཆོ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ཁས་སྦྱངས་ནང་འགལ་བསྟན་
 པ་མ་རིག་པར། བར་སྦྱོན་གང་གཏང་བ་དེ་རང་ལ་འཁོར་བ་དང་། དེ་འཁོར་ཀྱི་དོགས་ནས་འགལ་སྤོང་
 མཛད་པ་དག་འོ་རྒྱལ་བར་སྤྱང་བས། ངལ་སྟེགས་འདི་ལ་ངལ་གསོ་མཛད་ན་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 མཆོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཇས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཇས་ཡོད་ཀྱི་ནོག་སྒྲིག་ཤལ་དང་
 ལྡན་པ་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཇས་ཡོད་དག་
 ཏུ་འགྱུར། ཞེས་དང་འགྲེལ་པར། བཏགས་ཡོད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇས་ཡོད་དང་ཇས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 པའོ། ། ༥ ། །འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པ་ཉི་ཉེ། །བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ནས། །རྣམ་དཔྱད་སྒྲོ་མིག་གསལ་
 པ་ཅན། །སྤྱི་སྤྱི་ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་ཡིན། །ཡི་གེའི་རིག་བྱེད་བཟང་ལྡན་པ། །འཇམ་པའི་རྩོམ་བཤད་
 གིས་བྲིས། །སྒྲོ་གསལ་རྣམ་དཔྱད་མིག་བྱེད་ནས། །ལེགས་བཤད་གཟུགས་མཛེས་མཐོང་བར་ཤོག། །དགོ་
 ལེགས་འཕེལ། བཟ་གིས་སོ། །ཆེ་རིང་བྱབས་དཀར་སྦྱེད་ཆལ་ན། །སྒྲོ་གསལ་འདབ་ལྡན་ངང་མོའི་བྱ། །རྒྱང་
 འཕྱང་འོ་མའི་མཆོ་ལ་རོལ། །སོར་མོའི་འདབ་ཤོག་འཕྱར་ཞིང་ལྷེམ། །ལུས་སེམས་བདེ་བའི་བཟ་གིས་
 ལ། །ཉིན་མཆོན་འདབ་བ་དལ་འབྱོར་ལུས། །དོན་ཡོད་ཡིན་ནོ་གྲོགས་པོ་དག། །འདི་ལ་བཙོན་པའི་དགོ་
 ལེགས་ཤོག །